

NOVOSADSKA
NOVINARSKA
ŠKOLA

Monitoring izbora članova saveta nacionalnih manjina

Koga su mediji
na jezicima manjina
izabrali?

2018.

**MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.**

Izdavač

Novosadska novinarska škola

Kosovska 1, Novi Sad, 21000

Telefon: +381(0)21/42 41 64

E-mail: office@novinarska-skola.org.rs

Web: www.novinarska-skola.org.rs

Urednica:

prof. dr Dubravka Valić Nedeljković

Autorka:

Valentina Sigeti

Monitori:

Emilia Stanko

Laura Spariosu

Miroslav Gašpar

Miroslav Keveždi

Valentina Sigeti

Istraživanje nastalo u okviru projekta koji je podržao Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama. Stavovi izneti u podržanom medijskom projektu nužno ne izražavaju stavove Pokrajinskog sekretarijata za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, koji je dodelio sredstva.

Novi Sad, 2018.

Fotografije: Freepik

SADRŽAJ

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.

04	1. UVOD
05	2. REZULTATI IZBORA
07	3. KONTEKST MEDIJA
08	4. METOD I KORPUS
09	5. ANALIZA
09	<i>5.1. Rubrika</i>
10	<i>5.2. Tema</i>
10	<i>5.3. Autorstvo</i>
11	<i>5.4. Žanr</i>
12	<i>5.5. Grafička oprema</i>
12	<i>5.6. Povod</i>
13	<i>5.7. Geografsko poreklo</i>
13	<i>5.8. Liste kao akteri</i>
14	<i>5.9. Subjekat</i>
15	<i>5.10. Stranačka pripadnost subjekta</i>
15	<i>5.11. Objekat</i>
16	<i>5.12. Stranačka pripadnost objekta</i>
16	<i>5.13. Odnos subjekta prema objektu</i>
17	<i>5.14. Odnos novinara prema subjektu</i>
17	6. IZVEŠTAVANJE MANJINSKIH MEDIJA 2014. I 2018.
18	7. ZAKLJUČAK
20	PREPORUKE
21	LITERATURA

**IZVEŠTAVANJE MANJINSKIH MEDIJA O IZBORIMA ZA
NACIONALNE SAVETE MADARSKE, RUMUNSKE,
RUSINSKE, SLOVAČKE I HRVATSKE NACIONALNE MANJINE**

Sažetak: U radu su predstavljeni rezultati monitoringa medijskog izveštavanja o drugom ciklusu izbora za članove nacionalnih saveta. Analizirani uzorak obuhvata četiri sedmice pred izbore, 4. novembra 2018. godine, u listovima koji objavljaju sadržaj na jezicima nacionalnih manjina – „Magyar Szó“, „Libertatea“, „Ruske slovo“, „Hlas ljudu“ i „Hrvatska riječ“. Korišćena metoda je kvantitativno-kvalitativna analiza sadržaja sa istovetnim kodnim protokolom na osnovu kojeg su dobijeni kvantitativni podaci za sve medije. Cilj istraživanja jeste da se utvrdi na koji način su manjinski mediji, čiji su osnivači upravo saveti nacionalnih manjina, izveštavali o predizbornoj kampanji, kao i kako su se predstavljale izborne liste i kandidati, te da li se medijskom prezentacijom nekome od učesnika pridavala prednost. Rezultati monitoringa pomenutih medija pokazuju da je uglavnom jedna lista bila češće medijski eksponirana u odnosu na drugu ili druge liste. Takođe, monitoring je pokazao da je izostala medijska inicijativa, odnosno većinom je bilo prisutno faktografsko novinarstvo.

Ključne reči: izbori, nacionalni saveti, nacionalne manjine, manjinski mediji, analiza diskursa.

1. UVOD

Mmanjinska prava kao i pravo na informisanje osnovna su ljudska prava, zagarantovana Ustavom. Odraz i pokazatelj zrelog demokratskog društva jeste i poštovanje manjinskih prava kao i visok nivo slobode medija da balansirano izveštavaju o svim učesnicima u izbornom ciklusu i time omoguće građanima da donešu odgovorne odluke na biračkim mestima. Na taj način monitoring medijskog izveštavanja o izborima za nacionalne savete nacionalnih manjina može da ukaže na vidljivosti nacionalnih manjina u javnom diskursu, manjinskih institucija i načina ostvarivanja prava manjina, ali i nivoa slobode medija na jezicima manjina da izveštavaju o predizbornim kampanjama uvažavajući, kako odredbe zakona, tako i etička pravila profesije.

U Republici Srbiji tačno 12, 88 odsto stanovnika izjašnjava se kao pripadnik neke manjinske nacionalne zajednice. Kako bi ovaj nemali broj građana Srbije sačuvao svoju posebnost, odnosno jezički, kulturni, verski i etnički identitet, Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina iz 2002. godine predviđeno je osnivanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina (Sl. list SRJ, br. 11/2002, član 18). Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina (Sl. glasnik RS, br. 72/2009) dalje je regulisana ova oblast, odnosno pravo na „manjinsku samoupravu“ (Bašić i

Pajvančić, 2015). Nacionalnim savetima nacionalnih manjina data su ovlašćenja u oblastima obrazovanja, kulture, službene upotrebe jezika i pisma i obaveštavanja.

Kako bi se pravo manjina na obaveštavanje na maternjem jeziku uspešno ostvarivalo, nacionalnim savetima nacionalnih manjina članom 10 Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina omogućeno je osnivanje medija posredstvom ustanova, udruženja, privrednih društava (Sl. glasnik RS, br. 72/2009).

Međutim, upravo ova mogućnost, da nacionalni saveti osnivaju posredno medije, često je zabrinjavala stručnjake u medijskim krugovima. Tako i medijska eksperkinja Žužana Serenčeš (2017) navodi: „pokazalo je, naime, da je posebno veliki problem sa medijima u kojima nacionalni saveti (makar i posredno) imaju ulogu osnivača vezan za pitanje uređivačke autonomije tih medija i uticaja manjinskih nacionalnih saveta, odnosno političkih stranaka koje imaju dominantnu ulogu na uređivačku politiku tih medija“ (str. 9).

Kako su izborne kampanje često svojevrstan test medijima i medijskim slobodama, stav je da ukoliko je uređivačka autonomija manjinskih medija pod uticajem neke političke stranke – to će se nesumnjivo očitati analizom sadržaja tog medija za vreme kampanje.¹

Stoga, cilj ovog rada jeste da se utvrdi na koji način su manjinski mediji, čiji su osnivači upravo saveti nacionalnih manjina, izveštavali o izborima za savete, izbornim procedurama i podsticanju građana da se upišu u birački spisak, kao i kako su se predstavljale izborne liste i kandidati, te da li se medijskom prezentacijom nekome pridavala eventualna prednost. Tokom istraživanja naročito se obraćala pozornost na pripadnost subjekta kojem je dat prostor da iskaže svoje mišljenje nekoj političkoj partiji. Upravo zato, kako bi se preispitali dosadašnji navodi i prepostavke politizacije određenih nacionalnih saveta i uticaja političkih aktera na uređivačke politike medija čiji su saveti osnivači.

---

¹ Analizom diskursa centralno informativnih političkih emisija na RTV-u i RTS-u tokom kampanje za parlamentarne izbore 2016. godine, ustanovljeno je da je politička partija koja je i osvojila najveći broj mandata u skupštini, Srpska napredna stranka (SNS), znatno bila zastupljena u analiziranim medijskim sadržajima u odnosu na druge političke partije (Janjić, 2016).

2. REZULTATI IZBORA

Nacionalne manjine u Srbiji biraju svoje predstavnike u savetima neposredno ili posredno, putem elektorske skupštine. Ukoliko je u poseban birački spisak određene nacionalne manjine upisano više od 40 odsto pripadnika prema poslednjem popisu stanovništva 24 časa pre raspisivanja izbora, izbori za konkretni savet biće neposredni. U suprotnom, odražaće se elektorska skupština kako bi se izabrali novi članovi saveta.

U 2018. godini, održani su peti po redu izbori za članove nacionalnih saveta. Na neposrednim izborima glasalo je 18 manjinskih nacionalnih zajednica, među kojima su i mađarska, rumunska, rusinska i slovačka. Četiri manjinske nacionalne zajednice birale su svoje predstavnike u savetima putem elektorske skupštine, među kojima je i hrvatska nacionalna zajednica.

Na neposrednim izborima, prema podacima Republičke izborne komisije (RIK) glasalo je 208.570 birača, odnosno 44,61 odsto birača (RIK, 2018a: 9).²

Prema „Izveštaju o sprovedenim izborima“ RIK-a, ovoj instituciji podneto je 15 prigovora u toku celog izbornog procesa, a usvojena su dve povodom kojih je glasanje na biračkim mestima u Vršcu za rumunski nacionalni savet i u Beloj Crkvi za češki nacionalni savet poništeno i ponovljeno (RIK, 2018a: 12).

Za potrebe ovog rada monitorovani je sadržaj medija na mađarskom jeziku (u listu „Magyar Szó“), na slovačkom (list „Hlas ľudu“), na hrvatskom („Hrvatska riječ“), na rumunskom („Libertatea“) i na rusinskom jeziku („Ruske slovo“).

Na neposrednim izborima za mađarski nacionalni savet lista „Mađarska sloga“ osvojila je 30 mandata, a „Mađarski Pokret-Žoldoš Ferenc“ 5 mandata (RIK, 2018b).

Na izborima za slovački nacionalni savet najveći broj mandata (14 mandata) osvojila je lista „Matica slovačka u Srbiji-Ljibuška Lakatoš“, zatim lista „Slovaci napred!-Pavel Surovi“ osvojila

² Nacionalne zajednice čiji su se pripadnici najviše odazvali na izbore je češka (58 odsto), bugarska i egipatska (56 odsto) a u najmanjem broju odazvali su se pripadnici slovenačke zajednice (28 odsto), bunjevačke (25 odsto) i grčke (12 odsto) (RIK, 2018a: 9).

**MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.**

je osam mandata, lista „Hej, Slovaci!-Michal Baláž“, osvojila je četiri mandata, a izborna lista „Liga Slovaka Vojvodine“ u budućem sazivu saveta imaće tri mandata (RIK, 2018c).

Na elektorskoj skupštini za Hrvatsko nacionalno vijeće (HNV) predložena je jedina lista „HRvati ZAjedno“ koja je imali ubedljivu prednost, te je ova lista osvojila svih 29 mandata u novom sastavu Vijeća (RIK, 2018a: 14).

Na izborima za rumunski nacionalni savet najviše mandata osvojila je „Rumunska lista-Dr Jon Omoran“ (13 mandata), zatim šest mandata osvojila je lista „Čast i dostojanstvo za Rumune-Daniel Petrović“, lista „Rumunsko bratstvo“ je osvojila tri mandata, a jedan mandat osvojila je lista „Snaga Rumuna-Tihan Matasarević“ (RIK, 2018d).

Na izborima za rusinski nacionalni savet, najveći broj mandata osvojila je lista „Rusini zajedno“ (devet mandata), zatim liste „Biti i ostati Rusin-Olena Papuga“ i „Za Rusine-Željko Kovač“ osvojile su po tri mandata, lista „Lista slobodnih kandidata“ osvojila je dva mandata, a po jedan „Rusinska budućnost“ i „Mladi imaju prednost“ (RIK, 2018e).

3. KONTEKST MEDIJA

„Magyar Szó“ je dnevni list koji objavljuje sadržaj na mađarskom jeziku. Izlazi od 1944. godine isprva pod imenom „Szabad Vajdaság“ (srp. „Slobodna Vojvodina“), a od 1945. sa sadašnjim nazivom. „Magyar Szó“ se štampa na 20 strana a izdaje ga DOO za novinsko-izdavačku delatnost „Magyar Szó Lapkiado kft“ iz Novog Sada, koji je osnovao mađarski nacionalni savet (MNT, n.d.).

„Hlas ljudu“ je informativno-politički nedeljnik koji izlazi svake subote a izdaje ga Novinskoizdavačka ustanova „Hlas ljudu“ u Novom Sadu čiji je osnivač slovački nacionalni savet. U okviru

„Hlas ljudu“ izdaje se i omladinski magazin „Vzlet“ (HLJ, n.d.). „Hlas ljudu“ postoji od 1944. godine.

„Hrvatska riječ“ je nedeljni list koji objavljuje sadržaj na hrvatskom jeziku i izlazi svakog petka od 2003. godine. List izdaje Novinsko-izdavačka ustanova „Hrvatska riječ“ u Subotici, a osnivačka

prava imo Hrvatsko nacionalno vijeće. Tiraž lista je 1 500 primeraka, a ova izdavačka kuća izdaje i štampu za decu „Hrcko“ i za mlade „Kužiš“ (HR, n.d.).

„Libertatea“ je nedeljnik na rumunskom jeziku koji izdaje Novinsko-izdavačka ustanova „Libertatea“ iz Pančeva, a čiji je osnivač rumunski nacionalni savet. List izlazi svake subote od 1945. godine (NUNS, 2013).

„Ruske slovo“ je nedeljnik na rusinskom jeziku koji izdaje Novinsko-izdavačka ustanova „Ruske slovo“ iz Novog Sada, a osnivač je rusinski nacionalni savet. List izlazi svakog petka od 1945. godine. U okviru ove izdavačke kuće izdaje se i list za decu „Zagradka“, za mlade „MAK“, časopis za literaturu i kulturu „Švetlosc“ (RS, n.d.).

4. METOD I KORPUS

Korišćena metoda je kvantitativno-kvalitativna analiza sadržaja. Kako bi se dobili kvantitativni podaci sačinjen je istovetni kodni protokol na osnovu kojeg su se analizirali tekstovi o izborima za nacionalne savete u medijima: „Magyar Szó“, „Hlas ljudu“, „Hrvatska riječ“, „Libertatea“ i „Ruske slovo“ u periodu od 8. oktobra do 4. novembra kada je bio dan izbora za nacionalne savete.

Kodni protokol sadržao je 14 kategorija i to: mesto na kojem je objavljen tekst, tema o kojoj se govorilo, autorstvo, žanr, grafička oprema, povod za izveštavanje, geografsko poreklo priče, subjekat i personalizacija subjekta, stranačka pripadnost subjekta i naziv partije kojoj pripada, objekat i personalizacija objekta, stranačka pripadnost objekta i naziv partije kojoj objekat pripada, odnos subjekta prema objektu i odnos novinara prema subjektu.

Dnevni list „Magyar Szó“ vrlo isrpno i obimno je izveštavao o izborima za savet mađarske nacionalne manjine, te monitorovani korpus iz ovog medija je čak 412 tekstova.

Nedeljnici su izveštavali znanto manje, što je razumljivo sa obzirom na nedeljnu periodiku izlaženja, ali u nekim redakcijama uočen je i nedostatak inicijative. Od nedeljnih listova najviše je o izborima pisano u listu na rusinskom jeziku „Ruske slovo“ (57 analiziranih tekstova u četiri broja), zatim u slovačkom „Hlas ljudu“ (13 tekstova), potom u hrvatskom listu „Hrvatska riječ“

(10 tekstova), a najmanje tekstova o izborima za nacionalne savete objavljeno je u listu na rumunskom jeziku „Libertatea“ (svega sedam tekstova).

5. ANALIZA

5. 1. Rubrika

Odabir mesta na kojem će biti objavljena, kao i u koju rubriku će biti klasifikovana određena vest kazuje koliko je uredništvu važno da ta vest bude opažena od strane čitalaca. Za vreme izborne kampanje naročito je neophodno informisati publiku da li je određeni medijski sadržaj deo izborne kampanje. Zbog toga, standard je naznačiti da je tekst deo predizbornog bloka ili uvesti novu rubriku sa sličnim nazivom. Ovakav standard predviđa i „Pravilnik o obavezama pružalaca medijskih usluga tokom predizborne kampanje“ koji u članu 4 navodi da predizborni program³ mora biti odvojen od ostatka programa, a član 5 predviđa da je zabranjeno „prikriveno emitovati predizborni program u vidu informativnog ili druge vrste programa“ (Sl. glasnik RS, br. 55/2015).⁴ Iako se Pravilnik odnosi na elektronske medije prvenstveno, preporučuje dobre standarde koje je vrlo poželjno da poštuje i štampa.

Dnevni list „Magyar Szó“ klasifikovao je većinu tekstova o izborima na taj način, označavajući ih sa „Izbori za nacionalne savete 2018“. Međutim, samo 86 odsto tekstova je grupisano pod tom oznakom, dok 14 odsto tekstova koji su se bavili izborima nisu bili tako označeni. Isto tako, list „Ruske slovo“ je istim imenom označavao tekstove o izborima, ali takođe ne sve, već 79 odsto

---

³ Predizborni program se definiše kao „programski sadržaj koji je namenjen informisanju o predizbornim aktivnostima podnositaca izbornih lista i kandidata, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju“ (član 2, Sl. glasnik RS, br. 55/2015).

⁴ Iako izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina nisu u svojoj svrsi politički izbori, Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina članom 39 predviđa obaveze medija u vezi sa izborima za nacionalnih saveta, te navodi da „mediji izveštavaju o izborima nacionalnih saveta u skladu sa zakonima kojima se reguliše oblast javnog informisanja i zakonima kojima se reguliše izborni postupak“ (Službeni glasnik RS, br. 72/2009).

Dalje, Pravilnik o obavezama pružalaca medijskih usluga tokom predizborne kampanje članom 2 definiše značenje izraza, te navodi da se pod izbore smatraju „izbor narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srbije, izbor predsednika Republike Srbije, izbor poslanika skupštine autonomne pokrajine, lokalni izbori i **izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina**“ (Sl. glasnik RS, br. 55/2015).

tekstova o izborima. „Hlas ljudu“, sa druge strane, većinu tekstova nije objavio u okviru predizbornog bloka (čak 69 odsto).

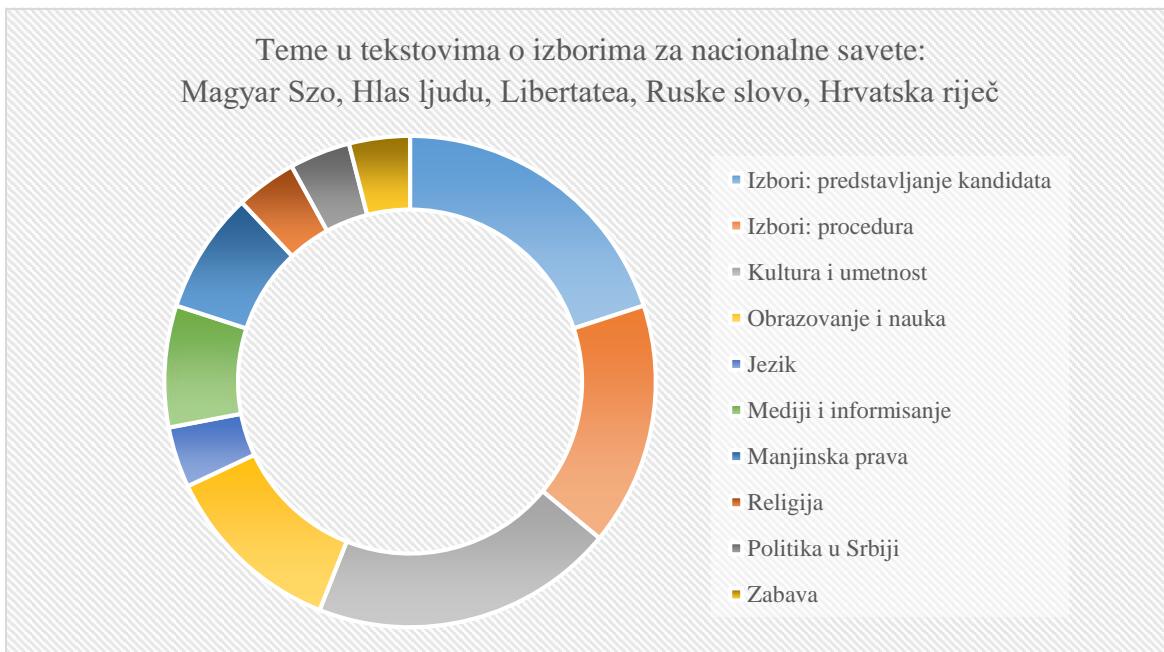
„Hrvatska riječ“ nije imala posebnu rubriku posvećenu izborima, kao ni „Libertatea“. Tekstovi o izborima objavljuvani su u okviru redovnih rubrika.

5. 2. Tema

Dominantna tema o kojoj su pisali svi analizirani mediji jeste predstavljanje izbornih lista ili kandidata za buduće sasive saveta. Zatim, mediji su pisali i o izbirnoj proceduri, o kulturi i umetnosti, a malo manje o obrazovanju i nauci, o medijima i informisanju, i pogotovo o jeziku.

Naime, jedino u listu „Libertatea“ objavljen je tekst o izborima u kojem je tema jezik. Dalje o medijima i informisanju pisali su u „Hlas ljudu“ i u „Libertatea“, o obrazovanju i nauci u „Magyar Szo“, „Ruske slovo“ i „Hlas ljudu“. O kulturi i umetnosti pisali su svi mediji u analiziranim tekstovima o izborima.

Primetno je da se teme generalno tiču ovlašćenja koja imaju nacionalni saveti, što vodi do zaključka da kandidati i liste ipak nisu iznosili obećanja koja ne bi mogli da ispune u eventualnom mandatu, niti su im mediji pridavali šira ovlašćenja.

5. 3. Autorstvo

U većini navedenih medija, analizirani tekstovi o izborima uglavnom su potpisani inicijalima. Takav je slučaj u „Hrvatskoj riječi“ u kojoj je čak 80 odsto tekstova potpisano inicijalima, u „Magyar Szó“ je 63 odsto potpisa inicijalima, a nešto manje je u „Ruske slovo“ (61 odsto). Nedeljnik „Hlas ljudu“ uglavnom potpisuje svoje novinare imenom i prezimenom, te taj procenat u ovom listu iznosi 62 odsto. Naročito je izuzetna praksa lista „Libertatea“ u kojoj je posle svakog analiziranog teksta novinar/ka potpisana punim imenom i prezimenom, te procenti poznatog autorstva u ovom nedeljniku iznose 100 odsto.

Praksa potpisivanja imenom i prezimenom se preporučuje kako bi se stvorio utisak verodostojnosti i odgovornosti za napisano, a ova informacija može da kazuje i koliko je autentičnih autorskih autorskih medijskih proizvoda nastalo u samoj redakciji.

5. 4. Žanr

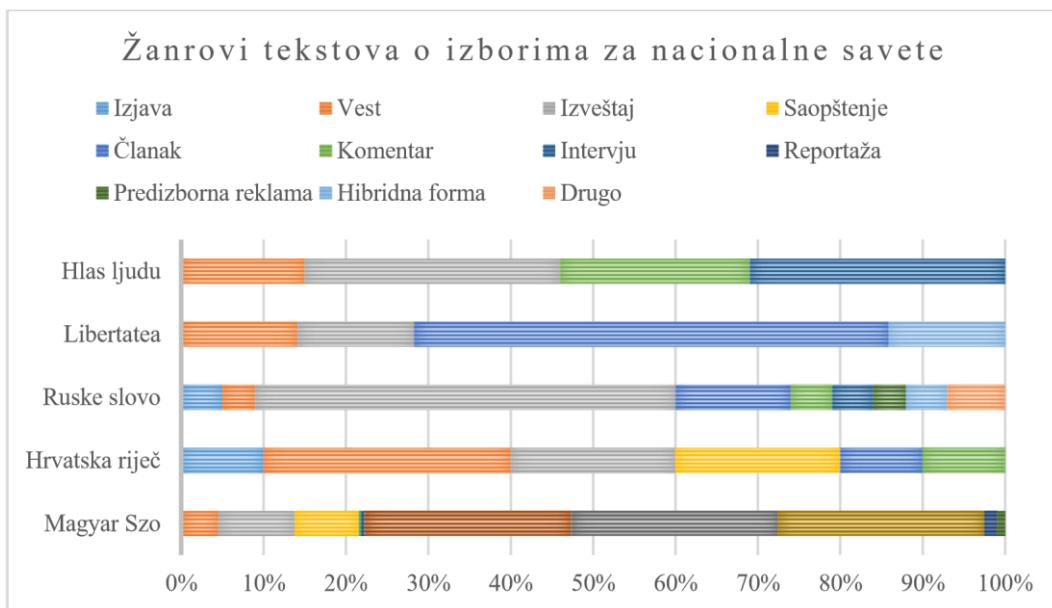
Najčešći žanrovi analiziranih tekstova o izborima za nacionalne savete bili su faktografski i to izveštaji (najdominantniji žanr u „Magyar Szó“ (37 odsto), u „Ruske slovo“ (51 odsto) i u „Hlas ljudu“ (31 odsto))⁵ i vesti (u „Hrvatskoj riječi“ (30 odsto)).

Iako je redakcija nedeljnika „Libertatea“ objavila najmanje tekstova o izborima u posmatranom periodu, ipak su najanalitičnije pristupili temama o izborima, te je dominantan žanr u tekstovima o izborima u ovom mediju članak (visokih 57 odsto).

---

⁵ Sa tim da, potrebno je navesti, u „Hlas ljudu“ 31 odsto analiziranih tekstova iznose i intervjuji, tako da intervju u ovom mediji deli prvo mesto najdominantnijeg žanra u tekstovima o izborima zajedno sa izveštajem.

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA NACIONALNIH MANJINA 2018.

5. 5. Grafička oprema

Monitorovani tekstovi o izborima najčešće su propraćeni fotografijom nekog događaja. U „Magyar Szo“ broj tekstova koji su ilustrovani ovim tipom fotografije iznosi 51 odsto, u „Ruske slovo“ 47 odsto, u „Libertatea“ 63 odsto. U nedeljniku „Hlas ljudu“ u jednakom broju od 29 odsto su objavljeni tekstovi sa propratnim fotografijama događaja ili portreta. „Hrvatska riječ“ jedinstvena je u ovom slučaju, te u ovom listu tekstovi najčešće nisu imali uza sebe nikakvu fotografiju ili ilustraciju (40 odsto analiziranih tekstova o izborima).

Ilustrovanje tekstova fotografijama, posebno „živim fotografijama“ sa događaja praksa je ukoliko uredništvo želi da istakne određenu vest, odnosno na taj način privuče pažnju čitalaca. Ukoliko nema nikakvih fotografija pored teksta, vest samim tim zauzima i manji prostor u novinama i privlači eventualnu manju pozornost čitalaca. Posebno u slučaju da nije istaknut ni naslov, okvir vesti ili kada nedostaje bilo kakvo drugo grafičko rešenje.

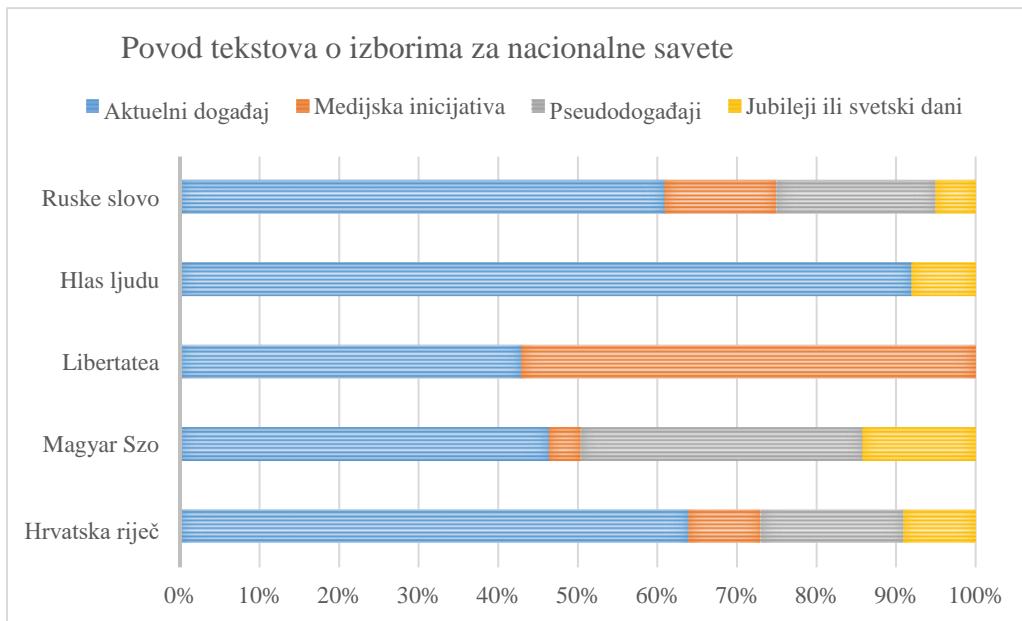
5. 6. Povod

Povod za izveštavanje o izborima bio je najviše aktuelni događaj. U najvećoj meri nedeljnički „Hlas ljudu“ se vodio aktuelnošću (u čak 92 odsto analiziranih tekstova kao povod uočena aktuelnost događaja), zatim rusinski list „Ruske slovo“ (61 odsto), potom u listu „Hrvatska riječ“ (u 64 odsto

analiziranih tekstova povod je aktuelnost), i zatim u „Magyar Szó“ (46 odsto). Nedeljnik na rumunskom jeziku „Libertatea“ ponovo je jedinstven sa dominantnom medijskom inicijativom (što se i očituje u člancima kao vodećem žanru) i to u 57 odsto posmatranih tekstova. Takođe, povod za izveštavanje redakcija nedeljnika „Libertatea“ vidi i u aktuelnom događaju, a nije zabeležen niti jedan tekst koji je ispratio nekakav pseudo-događaj. List na slovačkom jeziku „Hlas ľudu“ takođe nije uzimao u obzir pseudo-događaje kao povode za izveštavanje.

Najviše pseudo-događaja pratio je „Magyar Szó“ (35 odsto), zatim „Ruske slovo“ (20 odsto monitorovanih tekstova) i nešto „Hrvatska riječ“ (18 odsto).

Dominantan povod vesti govori o spremnosti medija da ulože dodatni trud da istraže određenu temu dublje, da svojim čitaocima daju odgovore na određena pitanja, ili postave neku temu na javnu agendu. Stoga je pohvalna svaka inicijativa i neophodno je da redakcije, kako one koje izveštavaju na srpskom, tako i manjinske, ohrabre svoje saradnike za takvu novinarsku praksu.

5. 7. Geografsko poreklo

Kada je u pitanju geografsko poreklo tekstova o izborima, nije uočena eventualna lokacija koja bi bila zajednička svim monitorovanim medijima. Pozitivna je praksa analiziranih medija da priče

uglavnom dolaze iz oni mesta u kojima su većinski nastanjeni pripadnici određene nacionalne zajednice. Tako na primer u „Hlas ljudu“ dominira Novi Sad kao grad odakle potiču vesti, ali prisutni su i tekstovi iz mesta poput Stare Pazove, Lalića ili Silbaša, u kojima žive pretežno Slovaci. U drugim medijima, poput „Magyar Szo“ objavljeni tekstovi imaju su iz Subotice, Bačke Topole, Sente, Ade, Bečeja, Malog Iđoša itd. U listu „Ruske slovo“ vesti dolaze iz Ruskog Krstura, Kucure, Novog Sada ili pak nisu u vezi sa određenim mestom. U nedeljniku „Libertatea“ prisutna su mesta Torak, Lokve, Kuštilj ali i Novi Sad. „Hrvatska riječ“ donosi priče iz Durđina, Rume, Petrovaradina, Subotice, Beograda.

5. 8. Liste kao akteri

Kandidati i liste koje su se najčešće pojavljivale u analiziranim tekstovima su: „Rusini zajedno“ u „Ruske slovo“ (u 20 tekstova), kandidati sa liste „Mađarska sloga“ (u 86 tekstova, kao subjekat ili objekat) u „Magyar Szo“, zatim lista „HRvati ZA jedno“ (4 teksta, kao subjekat ili objekat) u listu „Hrvatska riječ“, potom u nedeljniku „Libertatea“ lista i kandidati sa liste „Čast i dostojanstvo za Rumune“ (4 teksta, kao subjekti) i lista „Matica slovačka u Srbiji“ koja se pojavljuje u šest analiziranih tekstova u „Hlas ljudu“ uglavnom kao objekat (5 puta) i jednom kao subjekat.

Jednaka zastupljenost lista i kandidata jeste standard prema kojem redakcije treba da teže.

Elektronski mediji su i dužni prema Pravilniku o obavezama pružalaca medijskih usluga tokom predizborne kampanje da obezbede zastupljenost u programu bez diskriminacije (član 6, Sl. glasnik RS, br. 55/2015).

Liste koje su se najčešće pojavljivale kao sagovornici, ili oni o kojima se govori, bile su liste koje su 4. novembra 2018. godine na izborima i osvojile najviše glasova. Izuzetak jeste lista „Čast i dostojanstvo za Rumune“ koja je bila najzastupljenija u listu „Libertatea“ (ili kandidati sa te liste), a osvojila je manje glasova od liste „Rumunska lista“ na neposrednim izborima.

5.9. Subjekat

Kome dati najviše prostora da govori i iznosi svoje stavove usaglasili su se gotovo svi analizirani mediji. Naime, najčešći subjekti u tekstovima o izborima bili su kandidati za nacionalne savete ili

liste. U nedeljniku „Libertatea“ broj kandidata kao subjekata u tekstovima iznosi 63 odsto, zatim u „Magyar Szo“ 37 odsto, u „Ruske slovo“ 32 odsto, i u „Hrvatskoj riječi“ u 20 odsto slučajeva bili su subjekti kandidati ili liste. Jedino u „Hlas ljudu“ novinari su najčešće subjekti u tekstovima o izborima i to u 59 odsto slučajeva.

Primećeno je da su predstavnici kulturnih institucija bili često u ulozi subjekta o izborima za nacionalne savete (u „Magyar Szo“ u 14 odsto tekstova, zatim u „Libertatea“ 13 odsto, u „Hrvatska riječ“ 7 odsto, i u „Hlas ljudu“ i „Ruske slovo“ u 6 odsto slučajeva), i trenutni članovi saveta (u „Hrvatska riječ“ i „Libertatea“ 13 odsto, u „Hlas ljudu“ 12 odsto, i u „Magyar Szo“ 11 odsto).

5. 10. Stranačka pripadnost subjekta

Kako je upliv političkih partija i politizacija nacionalnih saveta nacionalnih manjina značajan problem na koji je ukazivano i u javnosti,⁶ pripadnost subjekta nekoj političkoj opciji, od izuzetne je važnosti.

Međutim, subjekti koji su govorili o izborima u analiziranim medijima uglavnom su bili nestranačke ličnosti, ili barem nije poznato da li su članovi neke stranke⁷, a ni medij nije navodio njihovu pripadnost nekoj političkoj organizaciji. U nedeljniku „Libertatea“ i „Hlas ljudu“ svi subjekti u analiziranim tekstovima su nestranačke ličnosti ili nije poznato da li članovi neke partije, a nešto manje (98 odsto) subjekata takođe nije funkcijonер političke stranke u listu „Ruske slovo“.

---

⁶ Naime, u junu mesecu 2018. godine usvojene su izmene i dopune Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina sa ciljem da se smanji prekomerna politizacija Saveta, kako je sam ministar državne uprave i lokalne samouprave Branko Ružić navodio (N1, 2018a; N1, 2018b).

⁷ Kako ne postoje javno dostupne baze podataka o članstvima u političkim strankama, subjekti koji nisu javno prepoznati kao članovi određene partije ili partijski funkcijoneri klasifikovani su kao „nestranačke ličnosti ili nepoznato“.

**MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.**

Sa druge strane u listu „Magyar Szó“ identifikovano je 66 odsto subjekata koji jesu članovi neke stranke poput Saveza Vojvođanskih Mađara (SVM), zatim Demokratske stranke vojvođanskih Mađara (DSVM) i po jednom stranke u Mađarskoj (Fiders) i Socijalistička partija Srbije (SPS). U listu „Hrvatska riječ“ 42 odsto subjekata su članovi neke partije poput Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini (DSHV), i po jednom član Socijalističke partije Srbije (SPS), Srpske napredne stranke (SNS) ili članica Socijaldemokratske partije Srbije (SDPS).

5. 11. Objekat

Objekat, ili oni o kojima se govori, uglavnom su građani (u listu „Libertatea“ u 50 odsto slučajeva, u nedeljniku „Hrvatska riječ“ u 32 odsto slučajeva i u dnevniku „Magyar Szó“ u 30 odsto slučajeva) ili kandidati i liste na izborima za nacionalne savete nacionalnih manjina (takav je slučaj u listu „Hlas ljudu“ gde su kandidati i liste u 47 odsto slučajeva objekti, a u „Ruske slovo“ u 39 odsto slučajeva).

Pored građana i kandidata, u monitorovanim tekstovima se govorilo i o trenutnim članovima nacionalnih saveta, o republičkim i pokrajinskim funkcionerima, kulturnim institucijama i drugima.

5. 12. Stranačka pripadnost objekta

Važan podatak jeste i da li objekti pripadaju određenoj političkoj opciji kako bi se moglo ustanoviti da li se određenim subjektima daje prilika da iznose svoje sudove o ličnostima sa kojima imaju eventualna određena politička i ideološka razmimoilaženja.

Objekti analiziranih tekstova bili su većinom takođe nestranačke ličnosti (ili nepoznatog članstva) i to najviše u listovima „Libertatea“ (100 odsto) i „Ruske slovo“ (98 odsto).

U listovima „Hlas ljudu“ prisutan je određen broj objekata koji pripadaju nekoj političkoj partiji (15 odsto) i to su u pitanju individue iz partija u vlasti poput Srpske napredne stranke (SNS) i Socijalističke partije Srbije (SPS). U malom broju objekat je u nedeljniku „Hrvatska riječ“ lista „HRvati ZAjedno“ čiju okosnicu čini Demokratski savez Hrvata u Vojvodini (DSHV) (12 odsto).

U dnevniku „Magyar Szó“ najveći je broj objekata koji su pripadnici određene političke stranke (46 odsto) i to su u pitanju SVM, DSVM, SNS, Fides, Demokratska partija (DS), Demokratska zajednica vojvođanskih Mađara (DZVM), Liga socijaldemokrata Vojvodine (LSV).

5. 13. Odnos subjekta prema objektu

Odnos subjekata prema objektima bio je većinski pozitivan u analiziranim medijima, odnosno tekstovima o nacionalnim savetima. U listu „Magyar Szó“ subjekat je najčešće imao pozitivan stav prema objektu (u 80 odsto slučajeva), zatim u listu „Hrvatska riječ“ subjekti su imali pozitivne reči prema objektu u 75 odsto slučajeva, a u „Ruske slovo“ pozitivan stav izrazilo je oko 47 odsto subjekata.

U nedeljnicima na rumunskom i na slovačkom jeziku subjekti su bili neutralniji prema objektima (u listu „Libertatea“ u 86 odsto slučajeva, a u „Hlas ľudu“ u 50 odsto slučajeva).

5. 14. Odnos novinara prema subjektu

Etički kodeks novinara u već prvom članu predviđa da je obaveza novinara da „tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije“, kao i da je „otvoreno zalaganje za jednu političku stranku ili opciju nespojivo s novinarskom profesijom“ (Kodeks novinara Srbije, 2015).

Stoga, novinari treba da neguju nepristrasan i neutralan odnos prema izvorima informacija ili drugim akterima u tekstovima koji ne predviđaju lični stav kao što je slučaj u nekim novinarskim žanrovima poput komentara, kolumni ili uvodnika.

Novinari analiziranih medija držali su se osnovnog postulata novinarske profesije. Neutralan odnos autora i autorki prema subjektima i objektima, ili bar nepostojanje eksplicitnog podržavanja određene liste odnosno kandidata/kandidatkinja u tekstovima o izborima za članove nacionalnih saveta, zabeležen je u svim monitorovanim medijima.

Pozitivan odnos prema subjektu iskazali su novinari „Ruske slovo“ u oko 18 odsto, zatim „Magyar Szó“ u oko 4 odsto slučajeva, dok u nedeljnicima „Libertatea“ i „Hrvatska riječ“ pozitivan odnos može se iščitati eventualno u jednom tekstu.

6. IZVEŠTAVANJE MANJINSKIH MEDIJA O IZBORIMA 2014. I 2018. GODINE

Tokom predizborne kampanje za izbore za nacionalne savete nacionalnih manjina 2014. godine Novosadska novinarska škola sa saradnicima monitorovala je medijsko izveštavanje o izborima na 10 manjinskih jezika. Monitoring 2014. godine i 2018. godine rezultirali su sličnim podacima.

List na rumunskom jeziku „Libertatea“ je u 2014. godini takođe analitički izveštavao o izborima, sa dosta medijske inicijative, i u odnosu na druge monitorovane medije na rumunskom jeziku (poput TV Bora i RTV-a) najviše je pažnje posvetio izborima. Ipak, list „Libertatea“ je tokom monitoringa 2014. godine u pet brojeva objavio 31 tekst o izborima, a tokom 2018. samo sedam tekstova o izborima (Spariosu, 2014). Ovaj podatak eventualno pokazuje da u 2018. godini izbori za nacionalni savet rumunske nacionalne manjine nisu bili u fokusu kao prošlog puta.

List „Hlas ljudu“ tokom 2014. godine i 2018. godine se držao slične prakse izveštavanja. I tokom 2014. godine i tokom 2018. godine u listu bile su predstavljene sve liste koje su bile u trci za novi saziv nacionalnog saveta slovačke zajednice, što je pozitivna praksa koju „Hlas ljudu“ treba da nastavi i u budućim izveštavanjima o izborima za savete. I tokom 2014. i tokom 2018. godine, vidljiv je nedostatak analitičkog novinarstva, odnosno članaka (Sklabinski, 2014).

U nedeljniku na hrvatskom jeziku „Hrvatska riječ“ tokom 2014. godine u četiri analizirana broja objavljeno je 24 teksta o izborima, dok je u 2018. godini objavljeno tek 10 tekstova koji su o izborima, ili se izbori makar spominju pored neke druge teme. Vidljivo je izrazito manje izveštavanje u odnosu na 2014. godinu kada se „Hrvatska riječ“ pokazala kao iscrpljniji izvor informacija u odnosu na elektronske medije na hrvatskom koji su tada takođe analizirani. Tekstovi su bili obimniji, velike ili srednje veličine, dok su u 2018. godini dominirale vesti (Pušin, 2014).

Tokom predizborne kampanje 2014. godine analizirana su i četiri broja lista na rusinskom jeziku „Ruske slovo“ kada je objavljeno 34 teksta o izborima u okviru posebne rubrike. „Ruske slovo“ je

nastavilo sa dobro praksom klasifikovanja tekstova o izborima 2018. godine, kao što je činjeno i 2014. godine, u rubriku posebno otvorenu za teme u vezi sa izborima za nacionalni savet. Tokom 2014. godine vodeći žanr u listu bio je izveštaj, što je isti slučaj i u 2018. godini (Keveždi, 2014).

7. ZAKLJUČAK

Nivo motivacije za izveštavanje o izborima za nacionalne savete nacionalnih manjina razlikovao se od novina do novina, tako da se ne može izvesti zaključak koji bi se odnosio na sve analizirane medije kada je u pitanju kvantitet informisanja pripadnika određene nacionalne zajednice o izborima. Najveću pažnju ovoj temi posvetile su dnevne novine na mađarskom jeziku „Magyar Szó“. Nešto više o izborima u odnosu na 2014. godinu izveštavao je i nedeljnik na rusinskom jeziku „Ruske slovo“. Nedeljnici „Hrvatska riječ“ i „Libertatea“ pokazali su manju posvećenost u praćenju izbora. U listu „Hrvatska riječ“ posebno je vidljiv velik broj faktografskih žanrova, i malo analitičkog novinarstva. Ovakav rezultat, sa jedne strane se može posmatrati kao posledica specifične situacije u kojoj se našla hrvatska nacionalna zajednica, sa obzirom na to da je već nakon završetka prikupljanja elektorskih potpisa bilo jasno da jedna lista ima ubedivo veću podršku elektora, te da je sastav novog Vijeća bio vrlo izvestan. Novinari i novinarke lista „Libertatea“ pokazali su spremnost da o temama pišu analitično, što ih izdvaja od drugih medija koji su se vodili aktuelnim događajima prateći ih uglavnom kroz izveštaje i vesti.

Monitoring je takođe pokazao da jednaka zastupljenost svih kandidata i lista nije bila prisutna, te se ovaj standard u medijima u Srbiji bili oni i na jezicima manjina, i na izborima za nacionalne savete čini još uvek teško dohvataljivim.

Izuzetno pozitivan jeste rezultat da novinari pišući o izborima za nacionalni savet nisu iskazivali pozitivne, negativne ili druge subjektivne odnose prema kandidatima i listama, te se eventualna prednost jedne liste mogla videti samo češćim pojavljivanjem u medijima u odnosu na druge liste.

Generalni rezultati monitoringa zajednički većini analiziranih medija pokazuju da su monitorovani mediji na jezicima manjina o izborima za nacionalne savete izveštavali faktografski, neutralno i bez konkretne medejske inicijative.

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.

PREPORUKE

- Poštovati standard jednake zastupljenosti lista i kandidata.
- Podsticati više medijske inicijative i analitičkog novinarstva tokom praćanja izborne kampanje za savete.
- Uložiti više napora u vizuelnu prezentaciju tekstova o izborima kako bi privlačili pažnju čitalaca.
- Posebno označiti tekstove o izborima za nacionalne savete.
- Navoditi puno autorstvo radi isticanja odgovornosti za napisano i verodostojnosti.
- Proširiti spektar subjekata na stručnjake, gradane i druge grupe, ne samo kandidate, liste i novinare.
- Izbegavati pseudodogadjaje i izveštavanje o aktivnostima lista koje nemaju suštinsku informativnu vrednost, nego promotivnu.

NOVOSADSKA
NOVINARSKA
ŠKOLA

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.

LITERATURA

1. Bašić, G. i Pajvančić, M. (2015). *Od segregativne ka integrativnoj politici multikulturalnosti*. Beograd: Centar za istraživanje etniciteta. Dostupno na: <http://fer.org.rs/wp-content/uploads/2018/08/Od-segregativne-ka-integrativnoj-politicimultikulturalnosti.pdf>
2. Republička izborna komisija (RIK). (2018a). *Izveštaj o sprovedenim izborima za članove nacionalnih saveta nacionalnih manjina*. Preuzeto 27. novembra 2018. sa: <http://www.rik.parlament.gov.rs/latinica/izbori-za-nsnm-neposredni-2018.php>
3. Republička izborna komisija (RIK). (2018b). *Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za članove nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine*. Beograd: Službeni glasnik Republike Srbije. Preuzeto 27. novembra 2018. sa: <http://www.rik.parlament.gov.rs/latinica/izbori-za-nsnm-neposredni-2018.php>
4. Republička izborna komisija (RIK). (2018c). *Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za članove nacionalnog saveta slovačke nacionalne manjine*. Beograd: Službeni glasnik Republike Srbije. Preuzeto 27. novembra 2018. sa: <http://www.rik.parlament.gov.rs/latinica/izbori-za-nsnm-neposredni-2018.php>
5. Republička izborna komisija (RIK). (2018d). *Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za članove nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine*. Beograd: Službeni glasnik Republike Srbije. Preuzeto 27. novembra 2018. sa: <http://www.rik.parlament.gov.rs/latinica/izbori-za-nsnm-neposredni-2018.php>
6. Republička izborna komisija (RIK). (2018e). *Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za članove nacionalnog saveta rusinske nacionalne manjine*. Beograd: Službeni glasnik Republike Srbije. Preuzeto 27. novembra 2018. sa: <http://www.rik.parlament.gov.rs/latinica/izbori-za-nsnm-neposredni-2018.php>
7. Nezavisno društvo novinara Vojvodine (NDNV). (2017). *Informisanje na jezicima nacionalnih manjina – na sporednom koloseku*. Novi Sad: NDNV. Dostupno na: <http://www.ndnv.org/wp-content/uploads/2017/12/Informisanje-na-jezicima-nationalnihmanjina-%E2%80%93-na-sporednom-koloseku-2.pdf>

**MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.**

8. Novosadska novinarska škola (NNŠ). (2014). Izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina 2014: Koga su mediji na jezicima manjina izabrali?. Novi Sad: Novosadska novinarska škola. Dostupno na: <http://www.novinarska-skola.org.rs/sr/wpcontent/uploads/2014/12/IZBORI-ZA-NACIONALNE-SAVETE-NACIONALNIHMANJINA-20141.pdf>
9. Sklabinski, M. (2014). Monitoring medija tokom predizborne kampanje za izbor nacionalnog saveta slovačke nacionalne manjine 2014. U: *Izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina 2014: Koga su mediji na jezicima manjina izabrali?*. (ured. Valić Nedeljković, D.), str. 163-182. Novi Sad: Novosadska novinarska škola. Dostupno na: <http://www.novinarska-skola.org.rs/sr/wp-content/uploads/2014/12/IZBORI-ZANACIONALNE-SAVETE-NACIONALNIH-MANJINA-20141.pdf>
10. Keveždi, M. (2014). Rezultati monitoringa medija na rusinskom jeziku tokom predizborne kampanje za izbore za nacionalni savet rusinske nacionalne manjine 2014. godine. U: *Izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina 2014: Koga su mediji na jezicima manjina izabrali?*. (ured. Valić Nedeljković, D.), str. 163-182. Novi Sad: Novosadska novinarska škola. Dostupno na: <http://www.novinarska-skola.org.rs/sr/wpcontent/uploads/2014/12/IZBORI-ZA-NACIONALNE-SAVETE-NACIONALNIHMANJINA-20141.pdf>
11. Spariosu, L. (2014). Monitoring predizborne kampanje za nacionalne savete u medijima na rumunskom jeziku. U: *Izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina 2014: Koga su mediji na jezicima manjina izabrali?*. (ured. Valić Nedeljković, D.), str. 163-182. Novi Sad: Novosadska novinarska škola. Dostupno na: <http://www.novinarskaskola.org.rs/sr/wp-content/uploads/2014/12/IZBORI-ZA-NACIONALNE-SAVETENACIONALNIH-MANJINA-20141.pdf>
12. Pušin, M. (2014). Monitoring predizborne kampanje za nacionalne savete u medijima na hrvatskom jeziku. U: *Izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina 2014: Koga su mediji na jezicima manjina izabrali?*. (ured. Valić Nedeljković, D.), str. 163-182. Novi

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.

- Sad: Novosadska novinarska škola. Dostupno na:
<http://www.novinarkaskola.org.rs/sr/wp-content/uploads/2014/12/IZBORI-ZA-NACIONALNE-SAVETENACIONALNIH-MANJINA-20141.pdf>
13. Službeni glasnik Republike Srbije. (2009). *Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina*. Beograd: Službeni glasnik RS, br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018. Dostupno na:
https://www.paragraf.rs/propisi_download/zakon_o_nacionalnim_savetima_nacionalnih_manjina.pdf
14. Službeni glasnik Republike Srbije. (2015). *Pravilnik o obavezama pružalaca medijskih usluga tokom predizborne kampanje*. Sl. glasnik RS", br. 55/2015 i 90/2017. Dostupno na:
https://www.paragraf.rs/propisi/pravilnik_o_obavezama_pruzalaca_medijskih_usluga_tkom_predizborne_kampanje.html
15. Službeni list SRJ. (2002). *Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina*. Beograd: Službeni list SRJ, br. 11/2002, Službeni list SCG, br. 1/2003 - Ustavna povelja i Službeni glasnik RS, br. 72/2009 - dr. zakon, 97/2013 - odluka US i 47/2018. Dostupno na:
https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zastiti_prava_i_sloboda_nacionalnih_manjina.html
16. Janjić, S. (2016). Izveštavanje javnih servisa u predizbirnoj kampanji 2016. godine. U: *Ostvarivanje javnog interesa u javnim medijskim servisima u Srbiji*. (ured. Valić Nedeljković, D. i Matić, J. i Veljanovski, R.), str. 287-309. Novi Sad: Novosadska novinarska škola. Dostupno na: http://www.novinarska-skola.org.rs/sr/wpcontent/uploads/2016/12/NNS_publikacija_final.pdf
17. Hrvatska riječ (HR). (n.d.). *O nama*. [Internet] Preuzeto 28.11.2018. sa <http://www.hrvatskarijec.rs/stranica/o-nama/1/>.
18. Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine (MNT). (n.d.). *Magyar Szó - D.O.O. za novinsku izdavačku delatnost*. [Internet] Preuzeto 28.11.2018. sa <http://archiv.mnt.org.rs/sr/159-Magyar-Szo-D-O-O-za-novinsku-izdavacku-delatnost>
19. Hlas ljudu (HLJ). (n.d.). *O nama*. [Internet] Preuzeto 28.11.2018. sa <https://hl.rs/nama/>.

**MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.**

20. Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS). (20. 03. 2013). *Deset manjinskih listova u ABC*. [Internet] Preuzeto 28.11.2018. sa <http://nuns.rs/info/news/18846/deset-manjinskihlistova-u-abc.html>
21. Ruske slovo (RS). (n.d.). *Ruske slovo*. [Internet] Preuzeto 28.11.2018. sa <http://www.ruskeslovo.com/>
22. N1. (2018a). *Usvojeni zakoni o lokalnoj samoupravi i državnoj upravi*. N1. [Internet] 20.06.2018. Pristupljeno 28.11.2018. na: <http://rs.n1info.com/Vesti/a397782/Usvojenizakoni-u-Skupstini.html>
23. N1. (2018b). *Ružić: Izmene zakona za bolji status nacionalnih manjina*. N1. [Internet] 20.06.2018. Pristupljeno 28.11.2018. na: <http://rs.n1info.com/Vesti/a380205/RuzicIzmene-zakona-za-bolji-status-nacionalnih-manjina.html>
24. Kodeks novinara Srbije: Uputstva i smernice. (2015). Beograd: Savet za štampu. Dostupno na: http://www.savetzastampu.rs/doc/Kodeks_novinara_Srbije.pdf

Minority media reports about the elections for the national minorities councils of hungarian, romanian, ruthenian, slovak and croatian national minority

Summary: U radu su predstavljeni rezultati monitoringa medijskog izveštavanja o izborima za nacionalne savete tokom četiri nedelje uoči izbora, 4. novembra 2018. godine, u listovima koji objavljaju sadržaj na jezicima nacionalnih manjina – „Magyar Szó“, „Libertatea“, „Ruske slovo“, „Hlas ljudu“ i „Hrvatska riječ“. Korišćena metoda je kvantitativno-kvalitativna analiza sadržaja sa istovetnim kodnim protokolom na osnovu kojeg su dobijeni kvantitativni podaci za sve medije. Cilj istraživanja jeste da se utvrdi na koji način su manjinski mediji, čiji su osnivači upravo saveti nacionalnih manjina, izveštavali o izborima za savete, kao i kako su se predstavljale izborne liste i kandidati, te da li se medijskom prezentacijom nekome pridavala eventualnu prednost. Rezultati monitoringa pomenutih medija pokazuju da je uglavnom određena jedna lista bila češće medijski eksponirana u odnosu na drugu ili druge liste. Takođe, uočen je i izostanak medijske inicijative, odnosno faktografsko izveštavanje.

Ključne reči: elections, councils of national minorities, national minorities, minority media, discourse analysis.

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.

MONITORING IZBORA ČLANOVA SAVETA
NACIONALNIH MANJINA 2018.

Koga su mediji na jezicima manjina izabrali?

NOVOSADSKA
NOVINARSKA
ŠKOLA